

Utvalg: Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget
Møtested: Rådhusalen, Tana Rådhus
Dato: 22.01.2013
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 464 00 200, eller på e-post til postmottak@tana.kommune.no Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

14.01.2013

Ulf Ballo
Leder

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
PS 1/2013	Godkjenning av innkalling		
PS 2/2013	Godkjenning av saksliste		
PS 3/2013	Godkjenning av protokoll fra 28.11.2012		
PS 4/2013	Målsettinger for forvaltningen av elgbestanden i Tana kommune (2013-2014).		2010/1983
PS 5/2013	Valg av representanter til bestandsplangruppa for årene 2013 og 2014.		2010/1983
PS 6/2013	Referatsaker / Orienteringer - MLU		2013/96
RS 1/2013	Tillatelse til felling av vilt etter Naturmangfoldlovens § 18 c		2011/313
RS 2/2013	Krav om gjenninnføring av 5-kilometersonen i Finnmark		2011/2840
RS 3/2013	MLU-rapport 2012		2010/1905

PS 1/2013 Godkjenning av innkalling

PS 2/2013 Godkjenning av saksliste

PS 3/2013 Godkjenning av protokoll fra 28.11.2012

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	4/2013	22.01.2013

Målsettinger for forvaltningen av elgbestanden i Tana kommune (2013-2014).

Rådmannens forslag til vedtak

1. I henhold til hjorteviltforskriftens § 3 vedtar Tana kommune følgende reviderte målsettinger for bestandsplanperioden 2011-2014, gjeldende for årene 2013 og 2014:

Hovedmål:

Elgbestanden i Tana skal reduseres i perioden 2013-2014, sett i forhold til bestandsstørrelsen i 2012. Det skal foretas en reduksjonsavskytning som stabiliserer bestandens størrelse på nivå med en indeksverdi på 0,5 for sett-elg per jegerdagsverk.

Delmål:

Mål-parameter	Dagens tilstand (2012)	Mål for perioden 2013 og 2014
Sett-elg per jegerdagsverk	0,6	0,5
Jaktuttak per år	219 dyr	Økt avskytning
Sett ku per okse	1,08	1,2
Slaktevekt for kalv	60 kg	67 kg
Slaktevekt for kvige	120 kg	125 kg
Slaktevekt for ungekse	124 kg	127 kg
Sett kalv per ku	0,81	0,81
Sett kalv per kalvku	1,33	1,33
Andel ku med kalv	61 %	61 %

2. Finnmarkseiendommen bes revidere kap 2.2 og 3.3. i gjeldende bestandsplan i henhold til de nye målsettingene, og deretter sende denne til kommunal godkjenning. Tana kommune forutsetter at de nye målene for årene 2013 og 2014 kan nås innenfor rammene til gjeldene fellingstillatelse til Finnmarkseiendommen for 4-års perioden 2011-2014 (vedtak i viltnemda, 22/3-2011 i sak 12/2011).

Saksopplysninger

Det vises til vedtak i MLU den 28.11.2012 (sak 62/2012) om at de kommunale målene for forvaltning av elgbestanden skal revideres for de årene som gjenstår av gjeldende bestandsplanperiode (2011-2014). Det ble fastsatt at det skulle avholdes et åpent møte for allmennheten den 9. januar 2013. Referat fra dette møtet ligger vedlagt.

Videre har kommunen orientert grunneier og jaktrettshaver (Finnmarkseiendommen), nabokommuner og lokale jegerorganisasjoner om arbeidet med revisjon av målsettinger. Det er korte frister i saksbehandlingen, men har av hensyn til høringspartene satt en endelig frist for tilbakemelding til 16. januar. Eventuelle skriftlige innspill vil bli ettersendt til politikerne og inngå som del av bakgrunnsgrunlaget for behandlingen av saken.

Vurderinger av måloppnåelse:

Kommunene har etter hjorteviltforskriften § 3 en plikt til å vedta målsettinger for utviklingen av bestander av hjortevilt der hvor det er åpnet for jakt (i Tana gjelder dette elg).

Gjeldende hovedmålsetting for elgforvaltningen i Tana (2011-2014) er at :

”Elgbestanden i Tana skal reduseres i planperioden 2011-2014, sett i forhold til bestandsstørrelsen i 2001. Det skal foretas en reduksjonsavskytning som stabiliserer bestandens størrelse på nivå med referanseåret 2002”.

Finnmarkseiendommen (FeFo) har gjennom sin jaktuttak i årene 2011 og 2012 oppnådd gjeldende hovedmålsetting (se tabellen nedenfor), og det er derfor behov for nye mål for resten av planperioden. De siste bestandsdata fra 2012 er nå klar, og måloppnåelsen med hensyn til alle delmål er vurdert nedenfor med bakgrunn i disse:

Mål-parameter	Måles for å vurdere:	2010	Mål 2011-2014	Status 2011	Status 2012	Evaluering
Sett- elg per jegerdagsverk	Bestandens størrelse	0,85	0,6	0,53	0,6	Mål oppnådd
Jaktuttak per år	Bestandsregulering	220 dyr	Økt avskytning	199	217	Ikke gjennomført
Sett ku/okse	Kjønnsfordeling i bestanden	1,24	1,2	0,95	1,08	Delvis måloppnåelse
Slaktevekt-kalv	Kondisjon	57 kg	67 kg	61 kg	60 kg	Delvis oppnådd
Slaktevekt-kvige	Kondisjon	119,5 kg	125 kg	119 kg	120 kg	Delvis måloppnåelse
Slaktevekt-ungokse	Kondisjon	116,2 kg	127 kg	120 kg	124 kg	Delvis måloppnåelse

Sett kalv/ku	Produktivitet	0,76	0,75	0,74	0,81	Oppnådd
Sett kalv/kalvku	Produktivitet	1,34	1,33	1,32	1,33	Oppnådd
Andel ku med kalv	Produktivitet	0,57	0,57	0,56	0,61	Oppnådd

Tabellen kan oppsummeres på følgende måte:

- ≠ Hovedmålet om bestandsreduksjon i forhold til referanseåret 2002 er oppnådd (sett- elg indeksen for 2012 er på samme nivå som i 2002 (0,6).
- ≠ Målet om bestandsreduksjon ned til 2002-nivå er oppnådd med en lavere avskyting enn planlagt. Det var forutsatt uttak på over 220 dyr, mens det er tatt ut 199 og 217 i henholdsvis 2011 og 2012.
- ≠ Det har over lang tid vært et lavt ku/okse forhold i bestanden, og denne indeksen er enda noe lavere for 2011 og 2012 enn den var i 2010 (rundt 1). Det innebærer at det nå er like mange voksne okser som kyr i bestanden.
- ≠ Slaktevektene har vist en positiv utvikling de siste årene, og hatt en økning både for kalv, kviger og ungokser. Slaktevektene har imidlertid ikke kommet opp på nivå med målsettingene (delvis måloppnåelse).
- ≠ Målparametrene som gjelder produktivitet er oppnådd.

Kommunen skal i sin målfastsettelse ta hensyn til bla. opplysninger om beitegrunnlag, bestandens utvikling, skader på jord- og skogbruk og viltulykker på vei (hjorteviltforskriftens § 3). Grunneieren (Finnmarkseiendommen) vil deretter fremme forslag til konkrete mål for avskytingen i kommende 2-års periode med bakgrunn i kommunens reviderte målsettinger.

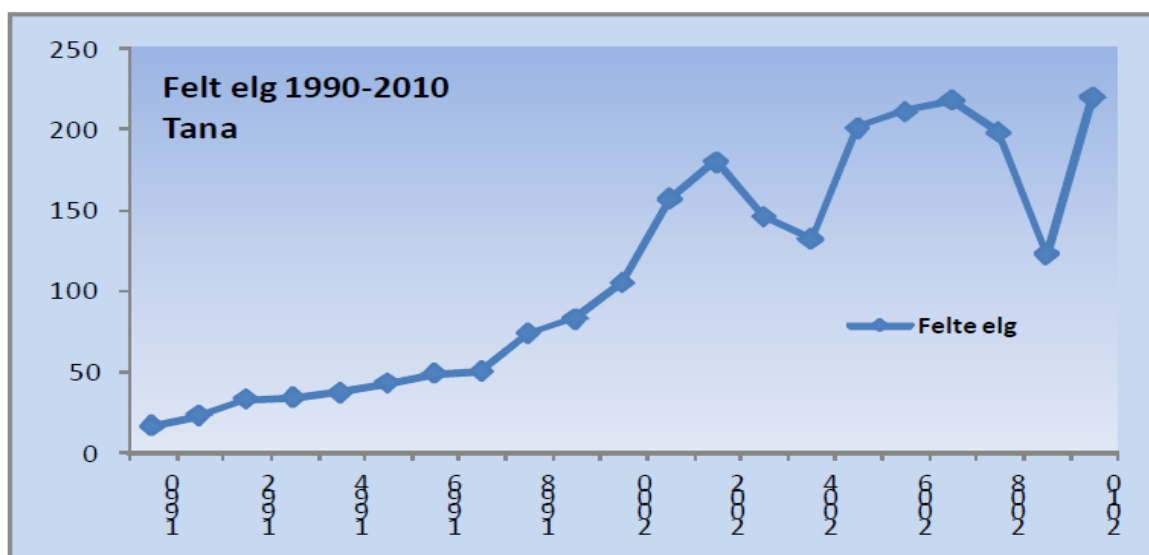
De bestandsdata som foreligger for delbestanden i Tana er nærmere presentert nedenfor. De ulike data er vurdert etter følgende tre parametre: 1) bestandstetthet, avgang og struktur, 2) bestandskondisjon og 3) beiteforhold. For bestandsdata ut over det som er presentert i dette saksframlegget, se www.hjortevilt.no.

Bestandstetthet, avgang og struktur

I Norge er det vanligst å bruke endringer i jaktuttak og antall elg sett per jegerdagsverk (observasjonsraten) som mål på endringer i bestandstetthet. Disse faktorene, samt fallviltdata er vurdert nedenfor.

Jaktuttaket i Tana har hatt en eventyrlig vekst siden begynnelsen av 1990-tallet, hvor det ble felt under 25 elg (se fig 1 og tabell 1). I bestandsplanperioden 2007-2010 var det store årsvariasjoner i avskytingen (mellom 123 og 220 dyr), men dette skyldes at kvotene har variert. Fellingsprosenten har vært høy, og fellingsmålene ble nådd i perioden 2007-2010 med en presentsats på mellom 91 og 105 (tabell 1). For 2012 ble kvoten satt svært høyt (300 dyr med fellingsmål 250 dyr). Det ble felt 217 dyr. På tross av det høye uttak sett i historisk perspektiv, var fellingsprosenten kun på 72,3 %.

Fig. 2. Historisk utvikling over felt elg i Tana kommune (1990-2010).

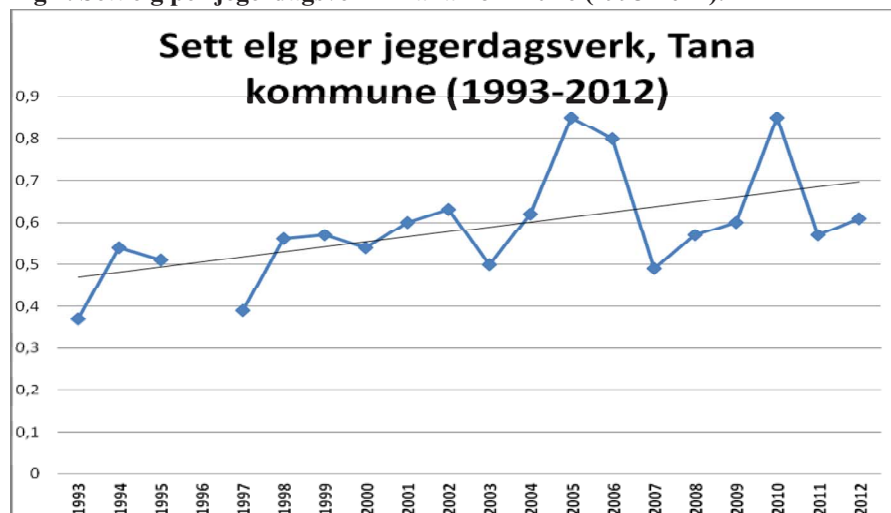
Tabell 1. Tildelte kvoter, felte dyr og fellingsprosent, delbestand Tana (2007-2012).

ÅR	TILDELTE KVOTER					FELTE DYR					FELLINGSPROSENT				AKKUMULERT FELLINGSPROFIL				
	fri-dyr	okse	ku	ung-dyr	till.-dyr	okse	ku	ung-okse	kvige	kalv	Kvotetotalt	Målsetn.	Felte totalt	Felling %	Felling %	okse 1,5+	ku 2,5+	kalv/ungdyr	kalv
2007	80			80	120	44	48	30	28	68	280	240	218	78 %	91 %	49 %	22 %	58 %	31 %
2008	60			60	100	39	38	27	31	63	220	200	198	90 %	99 %	49 %	21 %	59 %	31 %
2009	60			60	10	33	14	23	19	34	130	130	123	95 %	95 %	52 %	19 %	60 %	31 %
2010	60			60	110	26	37	51	46	60	230	210	220	96 %	105 %	51 %	18 %	63 %	30 %
Totalt	260	0	0	260	340	142	137	131	124	225	860	780	759	88 %	97 %	Mål: Reduksjon i bestand, målprofil:			
																55 %	20 %	50 %	25 %

Røde tall betyr avvik fra målprofilen.

Utviklingen i sett-elg indeksen samsvarer i hovedtrekk med nivået på uttaket (fig 2). I perioden 2005-7 var avskytingen høy, og man kan i etterkant se at sett-elg indeksen synker. I 2009 ble fellingskvotene satt lavere en forutgående år, og man ser at 2010 indeksen (0,85 per jegerdagsverk) som er resultat av dette er høyere enn i 2009 (0,6). I 2010 oppnås fellingsrekord (220 dyr), og året etter er sett-elg indeksen på 0,57. I 2011 felles 199 dyr og sett-elg går svakt opp til 0,6 i 2012.

Fig 2. Sett elg per jegerdagsverk i Tana kommune (1993-2012).

Sett-elg indeksen avspeiler relative endringer i bestanden (økende, stabil eller i reduksjon), men gir ikke det faktiske antallet dyr i bestanden. Flytelling er et virkemiddel som kan benyttes for å få oversikt over det totale antallet dyr om vinteren, men disse metodene er

beheftet med ulike typer usikkerhet. Førrige telling ble utført i 2008, men det har i etterkant vært store endringer i tetthet og uttak.

Det er mulig å beregne et grovt mål på vinterbestanden ut ifra data om jaktuttak, kalveandel og naturlig dødelighet i bestanden. I og med at jaktuttaket har variert mye de senere år, er disse beregningene beheftet med stor usikkerhet. Det er derfor ikke foretatt nærmere beregninger av elgstammens totalstørrelse, men forutsatt at man bruker indeksene også i målfastsettelsen framover.

Når det gjelder antallet elg drept i trafikken, har dette variert noe i perioden 1993-2012 (tabell 3), med noe høyere frekvens i år med antatt høy bestandstetthet. Indeksen på trafikkdrepte dyr er imidlertid svært følsom for klimatiske forhold, og kan derfor ofte ikke gi et entydig bilde av bestandstettheten. I snørike vinter vil ofte en større andel av bestanden drepes i trafikken enn i snøfattige vintre.

Data knyttet til øvrig fallvilt registreringer er usikre, da datagrunnlaget er relativt lite og det ikke er mulig å ha en oversikt over naturlig avgang osv. Kommunen registrerer imidlertid alle hendelser man får kjennskap til.

Tabell 3. Antall elg drept i trafikken i Tana kommune.

Jaktår	95-96	96-97	97-98	98-99	1999-2000	2000-01	01-02	02-03	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	2009	2010	2011	2012
Total fallvilt	11	18	4	10	13	15	12	4	11	10	12	11	8	4	17	17	20
Trafikkdrepte elg	3	2	3	6	13	11	11	4	8	9	12	10	3	3	9	9	8

Bestandens struktur (kjønnsfordeling)

Bestandens struktur (kjønnsfordeling) har holdt seg stabil over perioden etter 2013. Bestanden har bestått av om lag 30 % okser, 40 % kyr og 30% kalver. De siste årene har sett ku/okse indeksen falt noe, og dette kan tyde på at det er ku andelen er noe lavere enn tidligere og at okseandelen er noe høyere. Disse data er imidlertid usikre. Videre ble det under jakten 2012 tatt ut flere okser enn anbefalt.

Bestandskondisjon

Endringer i bestandskondisjonen overvåkes best ved å følge utviklingen i slaktevekter for kalv og åringsdyr, samt utviklingen i kalveproduksjonen fra sett-elg. Slaktevektene for kalv (fig.3) viser en svak oppadgående trend. Tilsvarende gjelder slaktevekter for kviger og ungoxer, noe som indikerer en viss bedring i kondisjonen for hele bestanden.

Fig 3. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv (2000-2012).

Når det gjelder kalveproduksjonen basert på sett-elg data, så har indeksene for sett-kalv per ku og sett kalv per kalvku vært stabile over mange år og ligger innenfor normalverdier. Andelen ku med kalv har økt noe i 2011-2012, og ligger nå på omtrent samme nivå som tidlig på 2000 tallet (62%).

Beite-og miljøforhold

Det foreligger ikke innsamlete data om kvaliteten på elgbeitene i Tana (f.eks beitetakseringer). I en vurdering av beiteforholdene vil man måtte basere seg på sammenhenger påvist i øvrige områder. Forskninger viser at slaktevekter for kalv på om lag 65 kg. tyder på beiter av middels kvalitet¹. Dette er en klar bedring siden 2010, hvor slaktevektene var nede på 57 kg. tilsvarende dårlige beiteforhold.

Vurdering

Bestandsstørrelse og jaktuttak

Signalene fra folkemøtet den 9.1.2013 var i all hovedsak et ønske om ytterligere reduksjon av bestanden (se vedlegg). Dette ble begrunnet bla. i hensynet til trafikksikkerhet. Videre vil en ytterligere bestandsreduksjon også kunne medføre en forbedring av slaktevektene og dermed også kondisjonen i bestanden som helhet. Indeksene for produktivitet og slaktevektene (kondisjon) ligger nå på middel verdier.

¹ Hjeljord,O. 2008. Viltet. Biologi og forvaltning. Tun forlag.

Følgende forvaltningsmål foreslås:

Mål- parameter	Dagens tilstand (2012)	Mål for perioden 2013-2014
Sett-elg per jegerdagsverk	0,6	0,5
Jaktuttak per år	220 dyr	Økt avskytning

Vi har valgt å ikke sette referanseår som sammenligningsgrunnlag, men kun fastsette et mål for sett-elg indeksen. Denne har holdt seg høy de siste årene tross i et rekordstort uttak. Da det er ønske om en reell bestandsreduksjon, vurderer vi det derfor som rimelig å ha et indeksmål på 0,5 for sett- elg innen 2014.

Bestandens sammensetning

Bestanden har i dag et lavt ku/okse forhold. Et høyt ku/okse forhold gjør at bestanden vokser raskere. Tatt i betraktning at bestandstettheten vurderes som for høy for samfunnet, anbefales det at man på kort sikt å beholde det lave ku/okse forholdet. På lengre sikt kan andelen produktive dyr økes, men dette kan vurderes for neste bestandsplanperiode (2015-2019).

Mål- parameter	Dagens tilstand (2012)	Mål for perioden 2013-2014
Sett- ku per okse	1,08	1,2 (tilsvarende 2010)

Produksjonsevne og kvalitet

Målet er at en reduksjonsavskytning kan føre til høyere slaktevekter for kalv og ungdyr, og videre bedret kondisjon for hele bestanden. Rådmannen foreslår derfor videreføring av målsettingene som ble satt i 2010. Når det gjelder produktivitet, er sett kalv per ku, sett kalv per kalvku (tvillingprosenten) og andel ku med kalv innenfor normalverdier (tilsvarende god beitetilstand²). Disse videreføres derfor som mål også for årene 2013 og 2014.

Mål- parameter	Dagens tilstand (2012)	Mål for perioden 2013-2014
Slaktevekt for kalv	60 kg	67 kg
Slaktevekt for kvige	120 kg	125 kg
Slaktevekt for ungoke	124 kg	127 kg
Sett kalv per ku	0,81	0,81
Sett kalv per kalvku	1,33	1,33
Andel ku med kalv	61 %	61 %

² Hjeljord,O. Viltet. 2008. Biologi og forvaltning. Tun forlag.

Notat

Referanse
2010/1983-41

Dato
11.01.2013

Referat fra åpent møte om elgforvaltning, 9. januar 2013, kl. 18:00-19:30

Ulf Ballo ønsket velkommen til møtet på vegne av Miljø-, landbruks og utmarksutvalget (MLU), som er det politiske utvalget som har ansvar for viltforvaltningen i Tana kommune.

Anne Fløgstad Smeland fra administrasjonen innledet om bakgrunnen for arbeidet med revidering av kommunal mål for elgforvaltning. Deretter ble de siste bestandsdata presentert, og disse vurdert i forhold til data tilbake til begynnelsen av 90-tallet.

Etter presentasjonen ble det åpnet for innspill fra lokale jegerforeninger og fra publikum for øvrig.

Tana elgjegerforening (v/Per Erik Mudenia) la fram innspill som var drøftet på lagets styremøte. Disse er oppsummert nedenfor, men vil også bli sendt inn formelt til kommunen innen høringsfristen den 16. januar.

- ≠ Elgjegerforeningen ønsker en reduksjon i bestanden i forhold til dagens nivå.
- ≠ Det er ønske om en inndeling i flere delbestander (vald) innad i Tana kommune, og at stammen forvaltes uten bestandsplanssamarbeid med nabokommunene. Flere delbestander vil gi mer kontroll over avskytningen.
- ≠ Et foreløpig forslag til kvote er på 260 dyr, med et forventet uttak på 240
- ≠ For å få til en reell reduksjon bør det tas ut flere kyr. Det foreslås at 8 felt i området Luftjok- Ridde får to-delt jakt. Disse feltene blir 3-dyrs felt mens øvrige i kommunen blir 4 dyrs felt.

Tana JFF (v/Birger Dervo) la fram følgende innspill:

- ≠ Tana JFF ønsker også en reduksjon i bestanden og økt avskytning. Dårligere beiter fører til at elgen trekker ned til bebyggelsen og trafikkfarlige situasjoner oppstår
- ≠ Laget er positiv til å innføre flere delbestander. Bestanden er ulik i ulike deler av kommunen. Noen steder er det mye elg, mens andre jaktlag har hatt store utfordringer med å få tatt ut alle dyrene.

Øvrige innspill omfattet i all hovedsak ønske om en reduksjon av bestanden. En møtedeltaker ønsket en stabilisering av bestanden i forhold til dagens tilstand.

Varaordfører Hartvik Hansen etterlyste et tettere samarbeid med finske myndigheter.

I tillegg kom det følgende innspill fra publikum:

- ≠ Siktrydding langs vei: ønske om mer omfattende tiltak
- ≠ Lagring av rundballer i nærheten av vei: fører til økt elgfare. Hva kan gjøres i denne sammenhengen?
- ≠ Ønske om tidligere jaktstart. Er dette mulig å få til?
- ≠ For lite skilt om elgfare. Bedre å skilte punktvis der det er fare.
- ≠ Det ble videre fremmet ønske om bakketelling av elg.

Ulf Ballo avsluttet møtet med å takke for deltakelsen.

Møteleder: Ulf Ballo.

Referent: Ida M. Nilsen.

Antall oppmøtte: ca. 25 personer.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	5/2013	22.01.2013

Valg av representanter til bestandsplangruppa for årene 2013 og 2014.

Rådmannens forslag til vedtak

Som kommunens representant til bestandsplangruppa for Tana-Varangerstammen for årene 2013 og 2014 velges: _____ . Vararepresentant: _____

Saksopplysninger/vurdering

Bestandsplangruppa er en referansegruppe for Finnmarkseiendommen (FeFo) i arbeidet med å utarbeide og følge opp bestandsplanen for elg i Finnmark, herunder delbestandene i Tana-Varangerstammen. Gruppa har ikke vedtaksmyndighet, men er en brukergruppe som er opprettet primært for å sikre jegerorganisasjonens medvirkning i planarbeidet og kvotefastsettelsen.

Kommunens rolle i gruppa vurderes til ikke å være av politisk, men av faglig karakter. Som viltmyndighet har kommunen en veiledende og rådgivende rolle i forhold til grunneieren i planarbeidet, og skal påse at offentlige krav og kommunale målsettinger bli overholdt. Kommunen har ingen formell rolle i fastsettelsen av de årlige kvotene.

Bestandsplangruppa har en samordnende rolle av uformell karakter med hensyn til en felles forvaltning av elgstammen i Tana-Varangerområdet, men det er viktig å være klar over at det er kommunene (hos oss: MLU) som er delegert myndighet til å godkjenne bla. bestandsplanen og utstede fellingstillatelser for en samlet 4-årig bestandsplanperiode. I Tana-Varangerområdet utgjør de enkelte kommunene ett elgvald, noe som innebærer at den enkelte kommune fastsetter målsettinger, godkjenner bestandsplanen og gir fellingstillatelser på selvstendig grunnlag.

I 2012 kom det en ny hjorteviltforskrift, noe som medfører at det er behov for endringer i måten bestandsplanarbeidet er organisert på. Dette vil bli iverksatt fra og med neste

bestandsplanperiode (2015-2019). Det stilles bla. formelle krav til samordning og avtaleverk for kommuner/vald som har felles bestandsplan.

FeFo har signalisert at hver kommunale organisasjon kun kan stille med to representanter til bestandsplangruppa, hvorav en skal være fra kommunens administrasjon. MLU har, dersom ønskelig, derfor anledning til å velge en representant med vara. I tillegg vil de lokale jegerinteressene være representert med henholdsvis 4 personer (2 pers. fra Tana JFF og 2 pers. fra Tana elgjegerforening).

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget	6/2013	22.01.2013

Referatsaker / Orienteringer - MLU

Rådmannens forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Råddebatt mearrådusevttohus

Ášši váldo diehtun.

Saksopplysninger

Det kan i møtet bli gitt orienteringer.

Vurdering

RS 1/2013 Tillatelse til felling av vilt etter Naturmangfoldlovens § 18 c

RS 2/2013 Krav om gjenninnføring av 5-kilometersonen i Finnmark

RS 3/2013 MLU-rapport 2012